

Nr. 256 *** NIEUWS VAN HER EN DER *** maart 2017
Uitgave van Afrika-Europa Netwerk E-mail: cubr@knr.nl Web
www.afrikaeuropanetwerk.nl

Uranium verwoest noordelijke streek van Niger

Niger is een belangrijke producent van uranium. Maar het land profiteert economisch nauwelijks en de lokale gemeenschappen rond de mijnen leven middenin een milieuramp.

De streek waar uranium wordt gewonnen ligt in een van de meest desolate uithoeken van de Sahel, niet zo ver van de grens met Algerije. Al sinds het begin van de jaren zeventig ontgint het Franse staatsbedrijf Areva er massaal uranium waardoor het land uitgroeide tot de vierde grootste uraniumproducent ter wereld, na Kazachstan, Canada en Australië.

Frankrijk heeft een 'strategisch partnerschap' met Niger, wat inhoudt dat Areva een hele reeks belastingen niet betaalt, zoals douane- en exportkosten, brandstof- en materiaalbelastingen, en een omzetbelasting. De jaarlijkse totaalwinsten van Areva liepen voor de mondiale daling van de uraniumprijs regelmatig op tot bijna het dubbele van de Nigerese schatkist. Toen de Nigerese overheid de overeenkomst in 2014 wilde heronderhandelen, besloot Areva de productie enkele weken stil te leggen. Door hun ontwikkelingshulp, militaire en politieke ondersteuning kan Niger niet om Frankrijk heen. De huidige Nigerese president Mahamadou Issoufou vergeleek het proces dan ook met koloniale praktijken.

Op de Human Development Index van de Verenigde Naties staat Niger al sinds jaar en dag op de 188ste en laatste plaats. In de afgelopen decennia ontstonden rond Arlit bergen van tientallen miljoenen ton industrieel steengruis, die chemische en radioactieve stoffen bevatten als radium, polonium, arseen en giftige radongassen. Volgens Areva vormen deze radioactieve heuvels geen risico voor het milieu. Onderzoeksresultaten van Greenpeace en CRIIRAD bevestigen echter dat radioactief stof uit mijnafval zich verspreidt, soms zelfs honderden kilometers ver.

In de mijnen werken ongeveer 3.000 Nigerese arbeiders. De Nigerese organisatie Réseau National Dette et Développement voerde in 2013 een enquête uit onder 668 (ex-)arbeiders van Areva. Daaruit bleek dat bijna één vierde van de ondervraagden ernstige medische klachten had die strekten van kanker en ademhalingsproblemen tot pijn in de gewrichten en botten. Zeker 125 mensen hadden het werk noodgedwongen moeten neerleggen wegens gezondheidsproblemen. Greenpeace beschrijft Arlit dan ook als een vergeten slagveld van de nucleaire industrie. 'Er zijn weinig plaatsen ter wereld waar de negatieve gevolgen van uraniumontginning zo tastbaar zijn als in Niger', aldus onderzoekster Andrea Dixon.

De geïsoleerde ligging van Arlit en de aanhoudende onveiligheid in de regio zou de energiegigant goed uitkomen. Ngo's of VN-agentschappen zijn er niet meer en ook vanuit de Nigerese overheid hoeft Areva weinig weerstand te vrezen.

(Bron: MO Magazine (Lucas Destrijcker & Mahadi Diouara), 14/3/2017)

Kenia verbiedt plastic zakken

De Keniaanse regering heeft een verbod aangekondigd op het gebruik, de productie en import van alle plastic zakken. Diverse andere landen kondigen ook maatregelen aan.

Alleen al in Keniaanse supermarkten worden jaarlijks 100 miljoen plastic zakken uitgereikt. Plastic is schadelijk voor het milieu en de volksgezondheid. Vogels, vissen en andere dieren zien het ten onrechte voor voedsel aan, landbouwgrond wordt ermee verontreinigd en toeristische plaatsen liggen ermee bezaaid. Het plastic vormt bovendien een broedplaats voor muggen die malaria en dengue kunnen verspreiden. Het Keniaanse verbod werd 15 maart aangekondigd en moet binnen zes maanden van kracht worden.

De Verenigde Naties (VN) riepen op 23 februari een ‘oorlog tegen plastic’ uit via het *Clean Seas Initiative*. De campagne spoort regeringen aan om maatregelen te treffen die de hoeveelheid plastic afval verminderen; richt zich tot de industrie om producten te herontwerpen en plastic verpakkingen tot een minimum te herleiden; en roept consumenten op om hun wegwerpgewoontes aan te passen.

Tien regeringen hebben al aangekondigd de problemen te zullen aanpakken. In Afrika hebben ook Rwanda en Marokko plastic zakken verboden en andere landen zullen in de komende weken maatregelen aankondigen. Indonesië heeft beloofd vervuiling van de zee met 70 procent te verminderen, Canada heeft microplastics aan de lijst met giftige stoffen toegevoegd en Nieuw-Zeeland, Groot-Brittannië en de VS hebben een verbod op microplastics in cosmetica aangekondigd. De Indiase hoofdstad Delhi, die 26 miljoen inwoners telt, verbodt in januari al het gebruik van plastic zakken.

In de loop van het jaar zal de campagne #CleanSeas ambitieuze maatregelen aankondigen die landen en ondernemingen nemen om microplastics uit verzorgingsproducten te weren, niet-herbruikbare plastic zakjes te verbieden of te belasten en het aantal wegwerpartikelen drastisch te reduceren. (Bron: IPS, 16/3/2017)

App helpt Afrikaanse boeren meer regenwater op te vangen

Dankzij een mobiele app kunnen Afrikaanse boeren meer regenwater opvangen. De app werd ontwikkeld door een Mozambikaanse ingenieur.

De app, die gebruik maakt van *realtime*-gegevens van NASA-weersatellieten, laat zien waar en wanneer de meeste neerslag zal vallen in een bepaalde zone in Afrika. De boer ziet op zijn smartphone meteen hoeveel water hij kan opvangen in reservoirs. De gebruiker moet ingeven wat voor reservoir hij gebruikt en dan berekent de app op basis van de locatie en de neerslaggegevens hoeveel water er op een gegeven tijdstip zal bijkomen in het reservoir.

De app werd ontwikkeld door Aline Okello, een ingenieur uit Mozambique, die de voorbije maanden tests deed in Zuid-Afrika. Haar land kampt met twee weerextremen, enerzijds zeer natte zomers, vaak met overstromingen als gevolg, anderzijds zeer droge winters.

Niet alleen boeren kunnen hun voordeel doen met de app. Iedereen die regenwater wil opvangen, bijvoorbeeld via het dak van een huis, weet nu meteen wat het ideale tijdstip is en hoeveel water er kan worden opgevangen. Het aantal mobiele telefoons in Afrika stijgt razendsnel. Daardoor is het toestel een ideaal instrument om snel kennis te verspreiden, zegt Okello. De app is genomineerd voor de Afrikaprijs voor innovatie van de Royal Academy of Engineering in Groot-Brittannië. (Bron: IPS, 14/3/2017)